

Sprawozdanie z realizacji Powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych za 2021 r.

Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych na lata 2021-2027 przyjęta w dniu 30.12.2020r. Uchwałą Nr XXIX/130/2020 Rady Powiatu Wieruszowskiego wskazuje na najważniejsze przedsięwzięcia, które w ramach swoich kompetencji Powiat musi wykonać. Opiera się na takich przesłankach jak:

- dokonanie wyboru obszarów i skupienie się na największych problemach w powiecie
- współdziałaniu różnych instytucji, organizacji pozarządowych w rozwiązywaniu problemów społecznych
- lepsze wykorzystanie instytucji już istniejących.

Mając powyższe na uwadze została określona MISJA Strategii: *Rozbudowa systemu wsparcia zapewniającego odpowiednie warunki do życia i rozwoju mieszkańców Powiatu Wieruszowskiego poprzez przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.*

Do realizacji misji przyjęto następujące cele strategiczne:

- A) Zwiększenie wsparcia dla rodzin oraz zapewnienie odpowiedniej opieki nad rodziną.
- B) Promocja zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa.
- C) Tworzenie warunków umożliwiających osobom z niepełnosprawnością równoprawny udział we wszystkich sferach życia.

W celu zrealizowania celów strategicznych sprecyzowano cele operacyjne i przypisano im kierunki realizowanych działań. Tworzą one programy realizacyjne dla poszczególnych celów strategicznych.

W ramach celu strategicznego **A – Zwiększenie wsparcia dla rodzin oraz zapewnienie odpowiedniej opieki nad rodziną**, zostały określone następujące cele operacyjne:

- A1 – Pomoc rodzinom w wypełnianiu podstawowych funkcji.
- A2 – Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej i systemu wsparcia dla młodzieży opuszczającej system pieczy zastępczej.
- A3 – Przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie.
- A4 – Poprawa jakości życia osób starszych.

W ramach celu strategicznego **B - Promocja zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa**, zostały określone następujące cele operacyjne:

- B1 – Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, poszukujących pracy, kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców.
- B2 – Promocja przedsiębiorczości.
- B3 - Współpraca z samorządami lokalnymi i organizacjami pozarządowymi na rzecz aktywizacji zawodowej.
- B4 - Opracowanie i realizacja projektów służących aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych.
- B5 - Wdrażanie cudzoziemców do lokalnego rynku pracy.

W ramach celu strategicznego **C - Tworzenie warunków umożliwiających osobom z niepełnosprawnością równoprawny udział we wszystkich sferach życia**, zostały określone następujące cele operacyjne

- C1- Podniesienie poziomu świadomości społeczeństwa na temat osób z niepełnosprawnością, ich praw, potrzeb, możliwości, oraz wkładu we wszystkie sfery życia.
- C2 - Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- C3 - Tworzenie warunków do podniesienia kompetencji zawodowych, wzrostu zatrudnienia oraz wzmocnienie polityki równości szans osób z niepełnosprawnością na rynku pracy.
- C4 - Tworzenie warunków umożliwiających osobom z niepełnosprawnością dostęp do przestrzeni publicznej i uczestnictwa w życiu społecznym.

Sprawozdanie z realizacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych w 2021 roku zostało opracowane na podstawie kart informacyjnych do monitorowania strategii, które napłynęły od wielu instytucji, lokalnych samorządów i organizacji pozarządowych.

W ramach celu strategicznego A – **Zwiększenie wsparcia dla rodzin oraz zapewnienie odpowiedniej opieki nad rodziną** na terenie powiatu podejmowano szereg działań wpisujących się w Gminne Programy Wspierania Rodziny oraz Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej.

W przypadku celu operacyjnego A1 - **pomoc rodzinom w wypełnianiu podstawowych funkcji** realizowano zadania:

- promocja pozytywnego wizerunku rodziny oraz zdrowego stylu życia,
- prowadzenie projektów prorodzinnych,
- rozwój wsparcia specjalistycznego dziecka, rodziny,
- tworzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego i świetlic,
- wsparcie finansowe rodziny.

Zadania w ramach tego obszaru realizowały gminy z terenu powiatu wierszowskiego, placówki oświatowe, instytucje pomocy społecznej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wieruszowie (PPP), Miejski Ośrodek Profilaktyki Terapii Uzależnień i Współzależnienia w Wieruszowie (MOPTUiW), Powiatowe Centrum Medyczne w Wieruszowie (PCM) i Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wieruszowie (PSSE).

1) Zadanie promocja pozytywnego wizerunku rodziny i zdrowego stylu życia w 2021 r. była realizowana poprzez:

- projekty socjalne: w MGOPS w Wieruszowie pt.: „Dzień Rodziny” i „Piknik profilaktyczny-rodzinnie, trzeźwo, bezpiecznie”, GOPS w Sokolnikach zorganizowano spotkanie Z okazji Dnia Babci i Dziadka, konkurs Z okazji Walentynek pt.: „Walentynka dla Rodzica”, spotkanie Mikołajkowe połączone z warsztatami, które polegały na zdobieniu bombek choinkowych.
- organizowano spotkania z młodzieżą na godzinach wychowawczych poruszano tematy: prozdrowotne (np.: „Umiem pływać”, „Spójrz inaczej”, „Fenoholizm jak zrezygnować z telefonu”).
- Zespół Szkół Ponadpodstawowych im. St. Staszica w Wieruszowie zorganizował dla wszystkich uczniów w szkole prezentacje prozdrowotne na temat cukrzycy typu I- w trybie zdalnym, prezentacja „Zaburzenia w odżywianiu-anoreksja”, „Znamie! Znam je?”-dot. nowotworu skóry itp., a także propagowano nowe pozycje książkowe dostępne w księgozbiorze biblioteki np.: zdrowe odżywianie;
- organizowano warsztaty profilaktyczne w ferie zimowe, zajęcia wakacyjne np.: w GOKSiT w Sokolnikach, zorganizowano rajd rowerowy, prowadzono warsztaty taneczne dla dzieci i młodzieży, udostępniano salę na prowadzenie zajęć sportowych oraz prowadzenie ZUMBY dla dzieci, dorosłych i seniorów– Gmina Sokolniki,
- umieszczano w widocznych miejscach w siedzibach realizatorów Strategii plakaty, ulotki promujące zdrowy styl życia i pozytywny wizerunek rodziny, w tym wykonywano w szkołach gazetki informacyjne pod hasłem np.: „21 listopada Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu”, „Wirus HIV a choroba AIDS”, „Koronawirus a Covid-19”,
- promowano pozytywny wizerunek rodziny w ramach pracy socjalnej,
- szeroką działalność w tym zakresie prowadziła PSSE w Wieruszowie, głównie w kwestii profilaktyki chorób zakaźnych ze szczególnym uwzględnieniem chorób wywołanych przez wirusa SARS-CoV-2. Zamieszczono m.in.: 10 informacji profilaktycznych dot. choroby COVID-19 oraz 4 artykuły profilaktyczne na ten temat w lokalnych mediach. Propagowano także szczepienia p/COVID-19 w postaci 20 informacji zamieszczonych na stronie internetowej, 4 artykuły profilaktyczne na ten temat w lokalnych mediach a także w poprzez kolportaż materiałów edukacyjnych: ulotek, broszur, plakatów czy poradników. PSSE w Wieruszowie przeprowadził 1 spotkanie edukacyjne dot. bezpieczeństwa podczas zimowego i letniego wypoczynku, zorganizowano spotkania edukacyjne

dla uczniów oraz lokalnego społeczeństwa dot. profilaktyki uzależnień, w tym od dopalaczy oraz profilaktyki zdrowego odżywiania.

2) Realizacja programów i projektów na rzecz dziecka i rodziny. Podejmowano działania w ramach Gminnych Programów Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 (np. GOPS w Bolesławcu, GOPS Galewice, GOPS Sokolniki). Gminy realizowały Programy np.: „Posiłek w szkole i domu”, „Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa”

- Realizowano projekty skierowane dla dzieci i młodzieży w szkołach gminnych np.: grupa „Wiemy Więcej”, uczestniczo w Ogólnopolskiej Akcji „Szlachetna Paczka”, realizowano projekty dla dzieci i młodzieży, a także udostępniano salę na zajęcia i warsztaty prowadzone na rzecz dzieci i rodziny przez GOPS – Gmina Sokolniki.
- GOPS w Sokolnikach od lipca 2021r. do grudnia 2021r. realizował projekt „Samorząd Przyjazny Rodzinie” a także program społeczny pt. „Dobro od Dziecka” przy współpracy z „Wawel z Rodziną”.
- MGOPS w Wieruszowie zrealizował 2 projekty socjalne: - „Paczki Świąteczno-Mikołajowe”, „Wigilia dla ubogich” oraz czynnie uczestniczył w dożynkach w Jutrkowie.
- Zespół Szkół Ogólnokształcących w Wieruszowie w ramach międzynarodowego projektu ERASMUS+ zorganizował „Śniadanie ekologiczne”, natomiast w ramach Programu Edukacji Ekologicznej realizowano program „Kopernik jest Eko”.
- PSSE w Wieruszowie w roku 2021 zrealizowała działania w ramach programów profilaktycznych, promujących pozytywny wizerunek rodziny i zdrowy styl życia tj.: „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Bieg po zdrowie”, „Dopalaczom mówimy STOP”, „Trzymaj formę”, wdrażano „Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS” jak również programy profilaktyki antynikotynowej, otyłości, profilaktyki zażywania środków psychoaktywnych, w tym dopalaczy i alkoholu –realizowane głównie poprzez publikacje treści prozdrowotnych na stronie internetowej i artykułu profilaktycznego na łamach lokalnych mediów. Szkoły dobrowolnie realizowały programy we własnym zakresie.

3) Rozwój wsparcia specjalistycznego dziecka i rodziny przejawiał się głównie poprzez świadczone poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej z różnych przyczyn.

W środowisku poradnictwo świadczone było głównie przez:

- pracowników socjalnych zatrudnionych w ośrodkach pomocy społecznej na terenie powiatu,
- asystentów rodzinnych wspierających rodziny z dziećmi, którym z różnych względów zagraża rozpad, zatrudnianych w 6 ośrodkach pomocy społecznej (6 asystentów wspierało 56 rodzin).

Stacjonarne poradnictwo realizowane było głównie w:

- starostwie powiatowym oraz w urzędach gminy, również w ramach **nieodpłatnej pomocy prawnej**,
- ośrodkach pomocy społecznej,
- MOPTUiW w Wieruszowie poprzez m.in.: działania terapeutyczne z zakresu uzależnień i przemocy domowej (poradnictwo przeprowadzano również w placówkach oświatowych z terenu gminy Wieruszów)
- PPP w Wieruszowie poprzez porady i konsultacje z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, przeprowadzenie treningu umiejętności wychowawczych dla rodziców, terapii rodzin, wspieranie rodziców małych dzieci w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka – indywidualne konsultacje z psychologiem, logopedą, oligofrenopedagogiem, neurologopedą, surdopedagogiem, tyflopodagogiem, rehabilitantem i lekarzem, realizację rządowego programu „Za życiem”,
- placówkach oświatowych poprzez wsparcie pedagogiczne i psychologiczne dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz organizację zajęć pozalekcyjnych –w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Wieruszowie poprzez tworzenie kółek zainteresowań i zajęć dodatkowych rozwijających umiejętności

uczniów (np. koło historyczne, języka niemieckiego, pisarskie „Copernicus”, PCK, SKS-gimnastyka korekcyjna czy szkolną Telewizję LOWIER TV i zajęcia medialne). W Gminie Wieruszów prowadzono zajęcia wychowawczo-czytelnicze dla dzieci w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Wieruszowie.

- W Gminie Lututów zorganizowano zajęcia pozalekcyjne dla dzieci.
- PCPR w Wieruszowie i działającym od 2006 r. przy Centrum **Punkcie Interwencji Kryzysowej**.
W 2021 r. w PIK udzielono 266 porad (porady realizowane głównie w formie bezpośredniej obsługi klienta, z możliwością poradnictwa telefonicznego) z zakresu głównie kryzysu małżeństwa i rodziny, ograniczenia władzy rodzicielskiej, alimentów, ustalenia kontaktów z dziećmi, trudności wychowawczych i w nauce, problemów osobistych, trudności emocjonalnych, depresji. W roku sprawozdawczym prowadzono poradnictwo prawne -119 porad, psychologiczne – 112 porad i pracownika socjalnego – 35 porad.

Pracownicy instytucji pomocy społecznej pomagali rodzinom, w których występowały trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w załatwianiu spraw urzędowych, organizowali wsparcie materialne w postaci rzeczowej, współpracowali z kuratorami, wychowawcami, pedagogami szkolnymi, monitorowali funkcjonowanie rodziny po zakończeniu pracy z rodziną. GOPS w Sokolnikach zorganizował trening umiejętności wychowawczych z psychologiem dla 12 rodzin, korzystających ze wsparcia asystenta rodziny co stanowiło 61 spotkań osobistych. MGOPS w Wieruszowie prowadził porady psychologiczne dla 24 osób.

- W ramach rozwoju wsparcia specjalistycznego dla dziecka i rodziny ważną rolę odegrał **Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Słupi pod Kępem**, ul. Katowicka 10, 63-604 Baranów. Ośrodek prowadzony jest przez Caritas Diecezji Kaliskiej. Powiat Wieruszowski w 2021r. za kwotę 37.000,00 zł zlecił Caritas zadanie publiczne polegające na prowadzeniu ośrodka interwencji kryzysowej dla mieszkańców powiatu wieruszowskiego. Na podstawie umowy Powiatu Wieruszowskiego z Caritas Diecezji Kaliskiej w okresie od 1.01.2021r. do 31.12.2021r. zabezpieczono min. 5 miejsc noclegowych dla mieszkańców powiatu w kryzysie w w/w Ośrodku. Ośrodek, zgodnie z regulaminem zapewniał również poradnictwo specjalistyczne w zależności od potrzeb. W 2021r. z pomocy Ośrodka skorzystało 10 osób.
 - W zakresie rozwoju wsparcia specjalistycznego dziecka i rodziny organizowano zajęcia pozalekcyjne, przy placówkach edukacyjnych funkcjonowały kółka zainteresowań i zajęcia dodatkowe rozwijające umiejętności ucznia (np.: kółko języka francuskiego, kółko historyczne, kółko dziennikarskie, koło PCK, zajęcia medialne LO TV, edukacja czytelniczo-medialna).
 - Biblioteki mieszczące się na terenie powiatu organizowały zajęcia wychowawczo-czytelnicze dla dzieci.
 - Z powodu epidemii koronawirusa ograniczono realizację imprez sportowych, warsztatów plastycznych.
 - Szkoły wspierały dzieci i młodzież w związku z koniecznością nauki zdalnej. Uczniowie mogli korzystać z pomocy psychologicznej, pedagogicznej w formie bezpośredniej i zdalnej.
- 4) Na terenie powiatu działały placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego i świetlice:
- 4 w Gminie Wieruszów,
 - 1 świetlica gminna na terenie Gminy Sokolniki,
 - 4 świetlice wiejskie na terenie Gminy Łubnice w: Dietrzkowicach, Łubnicach, Kolonii Dietrzkowice i Wójcinie,
 - 2 świetlice w Gminie Czastary,
 - 4 świetlice szkolne w Lututowie
 - oraz 1 świetlica z 3 filiami w Chróscinie, Mieleszynie i Żdżarach na terenie Gminy Bolesławiec.
- Na terenie placówek oświatowych, klubów sportowych oferowano usługi sportowo – rekreacyjne, których realizacja została zawieszona z powodu pandemii.
- 5) Wsparcie finansowe dziecka i rodziny realizowane było głównie przez OPS -y poprzez m.in.:
- wypłatę zasiłków zgodnie z ustawą o pomocy społecznej,
 - wypłatę świadczenia wychowawczego – Rodzina 500+,

- wypłatę stypendiów szkolnych/socjalnych,
- wypłatę świadczeń rodzinnych i opiekuńczych,
- wypłatę świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego,
- dożywianie,
- odpłatność za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej,
- odpłatność za pobyt dzieci w Rodzinnym Domu Dziecka.

Gminy z terenu powiatu kontynuowały realizację programu „Karta Dużej Rodziny”.

Ponadto w ramach realizacji celu strategicznego A część placówek oświatowych włączyła się w akcje charytatywne („Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy”, „Szlachetna paczka”).

Działania służące osiągnięciu celu operacyjnego **A2 – rozwój rodzinnej pieczy zastępczej i systemu wsparcia dla młodzieży opuszczającej system pieczy zastępczej** podejmowane były przez PCPR w Wieruszowie.

Polegały na:

- 1) promocji rodzinnej pieczy zastępczej, która prowadzona była poprzez: kolportaż ulotek promujących rodzinne formy pieczy zastępczej oraz prowadzeniu bieżącej działalności informacyjnej w siedzibie Centrum oraz w środowisku przez 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, a także przez stronę internetową PCPR w Wieruszowie. W 2021 roku z okazji „Dnia Rodzicielstwa Zastępczego” organizator rodzinnej pieczy zastępczej we współpracy z Fundacją „Happy Kids”, która prowadzi placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego na terenie powiatu, zorganizował piknik promujący rodzicielstwo zastępcze.
- 2) W zakresie rozwoju rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, w tym współpracy z ośrodkami adopcyjnymi i asystentami rodzinnymi zawiązano:
 - 5 rodzin zastępczych spokrewnionych,
 - 1 rodzinę niezawodową,
 - kontynuowały swą działalność 3 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego,
 - przeprowadzono 91 ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinach zastępczych.

Wg stanu na 31.12.2021r. w powiecie wieruszowskim funkcjonowało 27 rodzin zastępczych spokrewnionych, 11 rodzin zastępczych niezawodowych oraz 1 rodzina zastępcza zawodowa.

- 3) wsparciu specjalistycznym dla rodzin zastępczych poprzez:
 - zapewnienie wsparcia psychologicznego i pedagogicznego organizatora rodzinnej pieczy zastępczej (104 porady, w tym 57 porad psychologicznych),
 - kierowanie do Punktu Interwencji Kryzysowej w przypadku konieczności zapewnienia pomocy prawnej rodzinom zastępczym – 10 rodzin objętych pomocą – 19 porad,
 - w związku z pandemią zrealizowano tylko 1 szkolenie dla rodzin zastępczych we współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Wieruszowie nt.: „Rozmowa z dziećmi o seksualności”-13 osób wzięło udział).
 - przeprowadzono szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej, które odbyło się w Archidiecezjalnym Ośrodku Adopcyjnym w Łodzi.
- 4) wsparciu młodzieży opuszczającej system rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej poprzez opracowanie wspólnie z opiekunami usamodzielnienia i pełnoletnimi wychowankami rodzinnej pieczy zastępczej indywidualnych programów usamodzielnienia, w rodzinnej pieczy zastępczej opracowano 5 takich programów, natomiast w instytucjonalnej pieczy zastępczej opracowano 2 nowe programy. Rodziny zastępcze oraz wychowankowie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej uzyskiwali pomoc finansową, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej oraz ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wypłacono m.in. 3 świadczenia na usamodzielnienie wychowanków w rodzinnej pieczy zastępczej w łącznej kwocie 14.918zł i 72 świadczenia na kontynuowanie nauki o wartości 38.480,58zł. Wychowankowie instytucjonalnej pieczy zastępczej

otrzymali 55 świadczeń na kontynuowanie nauki w łącznej kwocie 29.906,03zł oraz 1 świadczenie na usamodzielnienie w kwocie 1735zł. Objęci zostali również pomocą w ramach świadczenia wychowawczego 500+.

5) podnoszeniu jakości wsparcia rodzin zastępczych poprzez kontynuowanie zatrudniania 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, w 2021 r. kadra rodzinnej pieczy zastępczej (4 pracowników) wzięła udział w 13 szkoleniach. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej wzięli udział w 6 szkoleniach, Pedagog w 7 szkoleniach, natomiast Psycholog brał udział w 6 szkoleniach.

6) W zakresie tworzenia lokalnych programów rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej opracowano trzyletni Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021 – 2023, którego głównym celem jest „Tworzenie warunków do efektywnego rozwoju pieczy zastępczej, a także pomoc sprawującym pieczę zastępczą i ich wychowankom”.

Realizowano projekt partnerski współfinansowany ze środków EFS pn.: „**Centrum Usług środowiskowych – Razem łatwiej**”. W ramach w/w projektu 17 dzieci skorzystało z korepetycji (korepetycje prowadzono z przedmiotów, z którymi dzieci miały największe problemy tj. z matematyki oraz języka angielskiego, część wychowanków korzystało z obu form korepetycji). Do realizacji usługi PCPR w Wieruszowie zatrudnił 5 korepetytorów. W lipcu 2021r. zrealizowano zaplanowany w ramach projektu obóz socjoterapeutycznych dla dzieci z pieczy zastępczej i rodziców zastępczych,. W obozie wzięło udział 14 rodzin zastępczych (20 wychowanków) i 1 placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego w Czastarach.

W zakresie celu operacyjnego **A.3 – przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie** prowadzono:

- 1) profilaktykę uzależnień: najszerszą działalność w w/w zakresie prowadził MOPTUiW w Wieruszowie, który m.in.: prowadził zajęcia i spotkania o tematyce profilaktycznej w szkołach: Szkoła podstawowa nr 1 im. J. Korczaka w Wieruszowie, Szkoła podstawowa nr 3 im. Jana Pawła II w Wieruszowie, Szkoła podstawowa przy Zespole Szkół nr 2 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Wieruszowie, Szkoła podstawowa przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Mieleszynie, Szkoła Podstawowa w Bolesławcu, Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Wieruszowie, Szkoła podstawowa w Osieku, Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Lututowie (łącznie liczba uczniów biorących udział ok. 500 i rodziców ok. 200 osób, 34 zajęć dla uczniów, 4 zajęć dla rodziców).
- Profilaktykę prowadziły również gminy, placówki oświatowe, KPP w Wieruszowie, PPP w Wieruszowie oraz instytucje pomocy społecznej (w siedzibach ośrodków oraz w terenie podczas przeprowadzania wywiadów środowiskowych przez pracowników socjalnych i w trakcie wizyt asystentów rodziny w domach podopiecznych).
- W gminie Sokolniki GOPS we współpracy z GKRPA realizował projekt socjalny „Rodzina Razem”. Przeprowadzono m.in. akcję „Biała Zima”, która miała charakter profilaktyczny.
- Realizatorzy Strategii w zakresie swoich kompetencji prowadzili działalność informacyjną, promującą zdrowy styl życia, zachęcali do udziału w programach profilaktycznych, realizowali lekcje profilaktyczne, spotkania profilaktyczno-edukacyjne dla rodziców, w tym w formie zdalnej w okresie pandemii.
- Szczególną uwagą w zakresie profilaktyki uzależnień zwrócono na uczniów szkół w różnym wieku. Uczniowie objęci byli wsparciem w ramach programów profilaktycznych i brali udział w spotkaniach o tematyce m.in.: „Dopalacze kradną życie”-zajęcia online, „Uzależnienie od Internetu i gier internetowych”- (Gmina Galewice). Ponadto brali udział w spotkaniach z funkcjonariuszami policji m.in.: na temat profilaktyki uzależnień oraz zapobiegania i zwalczania demoralizacji wśród młodzieży oraz z terapeutą uzależnień m.in.: nt.: cyberprzemocy.
- Prowadzono zajęcia edukacyjne w zakresie mitów dotyczących przemocy, procedury niebieskiej karty, trudności w życiu małżeńskim i rodzinnym i sposobów ich przezwyciężania, sposobów radzenia sobie z alkoholizmem, narkomanią, mechanizmów uzależnień.

2) wsparcie specjalistyczne dla dzieci, w przypadku przemocy i uzależnień.

- działania w tym zakresie prowadzone były głównie przez instytucje pomocy społecznej, PPP w Wieruszowie, MOPTUiW w Wieruszowie.

MOPTiW w Wieruszowie:

- świadczył terapię uzależnień i współuzależnienia, z której skorzystało 179 osób,
- prowadził poradnię leczenia uzależnień od substancji psychoaktywnych tj. alkoholizm, narkomania, lekomania i innych oraz uzależnień behawioralnych dotyczących hazardu, internetu, pracoholizmu i innych,
- prowadził terapię współuzależnienia (2 grupy terapeutyczne dla łącznie 18 osób), w formie terapii indywidualnej i terapii grupowej,
- prowadził 3 grupy warsztatowe dla 18 osób (uzależnionych i współuzależnionych) z gminy Wieruszów, prowadzone w formie spotkań terepeutycznych,
- prowadził Punkt Konsultacyjno – Informacyjny dla osób nadużywających środków psychoaktywnych, dla mieszkańców gminy Wieruszów (450 konsultacji),
- prowadził działalność konsultacyjną w ramach Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień dla mieszkańców gminy Bolesławiec (dyżury 2 godziny w tygodniu, 71 konsultacje),
- przeprowadził 45 dyżurów interwencyjno-wspierających, z których skorzystało 189 mieszkańców gminy Wieruszów,
- zorganizował warsztaty psychologiczne „Ja też potrafię” dla 21 dzieci i młodzieży w wieku od 5 do 16 lat z gminy Wieruszów, w kontekście efektywnego radzenia sobie w środowisku rówieśników itp.
- współpracował z grupą Anonimowych Alkoholików „Prośna”(liczba spotkań raz w tygodniu),
- prowadził działalność konsultacyjną w ramach Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień dla mieszkańców gminy Łęka Opatowska (dyżury 2 godziny w tygodniu, 133 konsultacje),
- w ramach współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz Zespołem Interdyscyplinarnym przy MGOPS w Wieruszowie pracownik Ośrodka motywował osoby do podjęcia leczenia odwykowego (spotkania Grupy Roboczej Zespołu Interdyscyplinarnego, 23 spotkania z komisją GKRPA),
- prowadził **Centrum wsparcia psychologicznego dla osób z problemem przemocy w rodzinie**, w ramach Centrum prowadzone były oddziaływania psychologiczne zarówno w stosunku do osób doznających przemocy jak i w stosunku do sprawców przemocy, prowadzone były indywidualne sesje terapeutyczne (przeprowadzono 40 indywidualnych sesji terapeutycznych i 60 porad/konsultacji).
- **Wsparcie specjalistyczne w przypadku przemocy i uzależnień realizowane było m.in.: w ramach procedury „Niebieskie karty” przez KPP w Wieruszowie, instytucje pomocy społecznej (łącznie w powiecie założono 48 „NK”, w tym 32 „NK” przez Policję(tj. 30 przez KPP w Wieruszowie i 2 przez KPP w Kępnie), 12 „NK” założyły ośrodki pomocy społecznej, 1 „NK” PCPR w Wieruszowie, 3 „NK” placówka służby zdrowia.**
- w Punkcie Interwencji Kryzysowej świadczone było poradnictwo specjalistyczne psychologiczne, prawne, pracownika socjalnego. Udzielono 15 porad z zakresu przemocy domowej.
- Realizowano gminne programy w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom.
- Na terenie gmin funkcjonowały Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA), które włączały się w realizację w/w programów. GKRPA m.in.: kierowały osoby na leczenie odwykowe, motywowały do podjęcia dobrowolnego leczenia w ośrodkach leczenia uzależnień. Gminy zapewniały swoim mieszkańcom możliwość skorzystania ze wsparcia terapeuty ds. uzależnień.
- Na terenach gmin funkcjonowały gminne punkty konsultacyjne w przypadku problemu uzależnienia (Sokolniki, Czastary, Łubnice).
- PCPR w Wieruszowie wśród ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu wieruszowskiego przeprowadziło rozeznanie w zakresie pozyskania osób chętnych (sprawców przemocy) do udziału

w programie korekcyjno-edukacyjnym, celem przedłożenia zapotrzebowania na realizację programu do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi. O sprawie informowano również Komendę Powiatową Policji w Wieruszowie, Prokuraturę Rejonową w Wieluniu, Sąd Rejonowy w Wieluniu i Żandarmerię. W związku z brakiem osób chętnych do udziału w programie zapotrzebowania na 2021 r. nie złożono.

3) Realizowano programy i projekty przeciwdziałania przemocy, w tym programy profilaktyczne tj.:

- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021,
- Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Wieruszowskim na lata 2017-2022,
- Gminne Programy Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminne Programy Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminne Programy Przeciwdziałania Narkomanii,
- Powiatowy Program Zapobiegania Przemocy, Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2019 – 2023,
- Programy profilaktyczne dla uczniów szkół realizowane przez gminy, ośrodki pomocy społecznej.

Działania w ramach w/w programów podejmowane były w ograniczonym zakresie w związku z epidemią koronawirusa- część spotkań/prezentacji odbywało się w formie online.

4) Podnoszono kwalifikacje osób zajmujących się wsparciem osób zagrożonych/dotkniętych przemocą domową, uzależnieniem. Swoje kwalifikacje podnosili pracownicy instytucji pomocy społecznej (szkolenia w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie odbyli pracownicy PCPR w Wieruszowie, pracownicy 5 ośrodków pomocy społecznej z wyłączeniem GOPS w Bolesławcu i GOPS w Galewicach, pracownicy MGOPS w Wieruszowie skorzystali z szkoleń: „Dziecko w roli ofiary i sprawcy przemocy” i „Zasady kontaktu z osobami doświadczającymi i stosującymi przemoc” oraz członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego; funkcjonariusze KPP w Wieruszowie, pracownicy MOPTUiW w Wieruszowie, pedagodzy, nauczyciele części placówek edukacyjnych. Łącznie udział wzięto w 27 szkoleniach/konferencjach.

W zakresie osiągnięcia celu operacyjnego **A.4 - wsparcie osób starszych** działały: PCM w Wieruszowie, PCPR w Wieruszowie, ŚDS w Osieku z filią w Czastarach i Chróście, DPS w Chróście Wsi, gminy/ops-y, placówki oświatowe.

Działania polegały na:

- opiece nad osobami starszymi w ramach poradni specjalistycznych i na oddziałach szpitalnych na zasadach ogólnych, w Zakładzie Opiekuńczo – Leczniczym w Wieruszowie opieką objętych było 62 pacjentów, w hospicjum domowym 47 pacjentów, w dziale rehabilitacji – 665 pacjentów.
- świadczeniu usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób starszych przez ośrodki pomocy społecznej
- świadczeniu **usług sąsiedzkich** (MGOPS Wieruszów), w powiecie wieruszowskim tylko gmina Wieruszów realizuje tego typu usługę w ramach projektu partnerskiego Centrum Usług Środowiskowych – „Razem łatwiej”, z usług skorzystało 11 osób, usługi świadczone były przez 10 opiekunów/sąsiadów,
- świadczeniu usług opiekuńczych w **Dziennym Domu Pomocy** (MGOPS Lututów), liczba miejsc 25, w 2021r. z usług DDP skorzystało 45 osób, w DDP świadczone są usługi opiekuńcze przez: opiekuna domu, 5 opiekunów, ponadto podopieczni mogą liczyć na pomoc terapeuty zajęciowego, psychologa oraz masażysty, DDP zapewnia wyżywienie (śniadanie, obiad, podwieczorek), transport z miejsca zamieszkania do siedziby DDP, zadanie realizowane w ramach projektu Centrum Usług Środowiskowych - „Razem łatwiej” i kontynuacji projektu partnerskiego: Centrum Usług Społecznych w powiecie wieruszowskim,”
- zapewnianiu całodobowej opieki m.in.: starszym pensjonariuszom w Domu Pomocy Społecznej w Chróście Wsi (154 miejsca w DPS),

- świadczeniu poradnictwa m.in.: dla osób starszych, z niepełnosprawnością i ich rodzin w PCPR w Wieruszowie oraz przyznawanie w/w grupie osób dofinansowań ze środków PFRON, w zależności od potrzeb,
- prowadzeniu działalności integracyjno-kulturalno-aktywizującej osoby starsze (3 Kluby Seniora- w Czastarach, Łubnicach i Sokolnikach, Uniwersytet III Wieku w Wieruszowie – działalność prowadzona z uwzględnieniem obowiązujących w danym czasie obostrzeń, Dom Pomocy Społecznej w Chróście – Wsi, Środowiskowy Dom Samopomocy w Osieku z filią w Czastarach i Chróście), w w/w zakresie działał także Polski Związek Emerytów i Rencistów Koło w Wieruszowie.
- Ważną rolę na terenie powiatu wieruszowskiego w kwestii opieki nad osobami starszymi/niesamodzielnymi odgrywał w 2021r. partnerski projekt współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 tj.: realizowany od 1.06.2020 r. projekt **Centrum Usług Środowiskowych – „Razem łatwiej”** (projekt uzyskał dofinansowanie w wysokości **5.391.439,19 zł**, koszt całkowity projektu: **6.343.196,52 zł**, okres realizacji projektu do 31.05.2023 r.). Projekt jest kontynuacją projektu Centrum Usług Społecznych w powiecie wieruszowskim. Skierowany jest do 156 osób, w tym 84 osób niesamodzielnymi (osoby starsze, niepełnosprawne), 40 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (dzieci z pieczy zastępczej) oraz 32 osób z otoczenia w/w grup docelowych tj. m.in.: rodzice zastępczy, opiekunowie osób starszych. Partnerzy projektu: Powiat Wieruszowski/PCPR w Wieruszowie – partner wiodący, koordynator projektu oraz realizator wsparcia dla dzieci z pieczy zastępczej oraz rodzin zastępczych (zadania: 3 obozy terapeutyczne dla dzieci z pieczy, rodziców zastępczych, korepetycje dla dzieci z pieczy zastępczej), Gmina Wieruszów/MGOPS w Wieruszowie, zadanie: sąsiedzkie usługi opiekuńcze, Gmina Lututów/MGOPS w Lututowie, zadanie: prowadzenie usług opiekuńczych w Dziennym Domu Pomocy, SI KOS, zadanie: prowadzenie mieszkalnictwa treningowego i wspieranego, TPD OM w Wieruszowie, zadania: prowadzenie usług asystenckich, utworzenie Klubu „Być Razem” z 25 miejscami. W klubie odbywają się m.in.: zajęcia z arteterapii, poradnictwo specjalistyczne, organizowane będą zajęcia wyjazdowe: wypadki na basen, wycieczki. Klub mieści się w budynku WTZ w Wieruszowie, ul. Sportowa 7. Usługi opiekuńcze świadczone były za częściową odpłatnością w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego z ustawy o pomocy społecznej.

Reasumując stwierdza się, że w ramach **celu strategicznego A** na terenie powiatu promuje się pozytywny wizerunek rodziny i rozwija się poradnictwo specjalistyczne dla rodzin z problemami różnego rodzaju, dba się o bezpieczeństwo mieszkańców prowadząc profilaktykę w zakresie uzależnień i przemocy. W 2021 r. podobnie jak w roku poprzednim Powiat Wieruszowski zabezpieczył schronienie dla mieszkańców powiatu wieruszowskiego w kryzysie w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Słupi pod Kępem w ramach umowy o powierzenie realizacji zadania publicznego, zgodnie z ustawą z dn. 24.04.2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. W 6 z 7 ośrodków pomocy społecznej zatrudniano asystenta rodziny. PCPR w Wieruszowie prowadził działania na rzecz rodzicielstwa zastępczego zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9.06.2011r. Na terenie powiatu wieruszowskiego w 2021 r. funkcjonowały **3 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego**, w których umieszczonych było na dzień 31.12.2021r. łącznie 22 dzieci. Placówki prowadzone są przez Fundację „Happy Kids” z Łodzi. Na utrzymanie placówek Powiat przeznaczył kwotę 755.297,94zł.

Niestety pomimo wielu działań zachęcających do rodzicielstwa zastępczego obserwuje się nadal brak zainteresowania zawodowym rodzicielstwem. Rozwoju wymaga wsparcie dla usamodzielniających się wychowanków opuszczających rodziną i instytucjonalną pieczę zastępczą. Dla wychowanków brak jest mieszkań chronionych, co utrudnia im usamodzielnienie. Z powodu wystąpienia pandemii COVID-19 część prowadzonych w latach poprzednich zadań w ramach w/w celu nie była realizowana lub była realizowana w zmienionej formie dostosowanej do zaistniałych warunków (spotkania zdalne, szkolenia zdalne itd.).

W ramach celu strategicznego **B – Promocja zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa** Powiatowy Urząd Pracy w Wieruszowie (PUP) aktywizował osoby bezrobotne i poszukujące pracy poprzez pośrednictwo pracy oraz organizację usług i instrumentów rynku pracy.

Cel operacyjny B1 - **Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, poszukujących pracy, kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców** był realizowany przez pomoc bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy- w 2021r. było 1516 ofert pracy, w tym 271 ofert pracy subsydiowanej.

Beneficjenci urzędu:

- korzystali z poradnictwa zawodowego (4 spotkania grupowe-32osoby),
- korzystali z informacji zawodowej (31 osób),
- poradnictwa zawodowego indywidualnego (217 osób),
- byli kierowani na:
 - staże (217 osób), w tym otrzymały bon stażowy (3 osoby),
 - prace interwencyjne (20 osób-19 podmiotów),
 - roboty publiczne (6 osób-4 podmioty),
 - prace społecznie użyteczne-19osób
 - szkolenia, w tym w ramach bonu szkoleniowego (10 osób, w tym 8 w ramach bonu szkoleniowego),
- otrzymali: bony na zasiedlenie (35 osób), bon zatrudnieniowy (1 osoba-1 podmiot).

Powiatowy Urząd Pracy w Wieruszowie przez cały 2021r. promował usługi i instrumenty rynku pracy poprzez stronę internetową urzędu: www.wieruszow.praca.gov.pl .

W ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego zorganizowano szkolenia i kursy, z których skorzystało 110 pracowników - 11 pracodawców.

Cel operacyjny B2 - **Promocja przedsiębiorczości** realizowano m.in. poprzez dofinansowanie działalności gospodarczej- w 2021r. wsparcie otrzymało 68 osób. Organizowano również kursy i szkolenia (m.in. Kurs-Tapicer, Prawa jazdy kat. , operator koparoladowarki itd.) dla 10 osób w tym 8 osób w ramach bonu szkoleniowego. Pomoc przyznano również w formie:

- prac interwencyjnych - 19 podmiotów(20 osób),
- bonu zatrudnieniowego - 1 podmiot(1 osoba),
- robót publicznych – 4 podmioty(6 osób),
- refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy – 17 podmiotów(17 osób).

Cel operacyjny B3 **Współpraca z samorządami lokalnymi i organizacjami pozarządowymi na rzecz aktywizacji zawodowej** realizowana była poprzez kierowanie na prace społecznie użyteczne- w 2021r. korzystało 19 osób.

Cel operacyjny B4 **Opracowanie i realizacja projektów służących aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych:**

- ze środków Funduszu Pracy utworzono łącznie 164 miejsc pracy na kwotę łączną 1.699.642,33 zł
- **Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020**, w wyniku, których utworzono łącznie 124 miejsc pracy na kwotę 1.208.548,35zł,
- **Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020** współfinansowany z Europejskim Funduszem Społecznym w wyniku, których utworzono łącznie 89 miejsc pracy na kwotę 954.208,22 zł,
- Krajowy Fundusz Szkoleniowy – kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy- zrealizowano na kwotę 312.262,00zł,
- wypłacano środki przeznaczone na realizację zadań przeciwdziałania COVID-19 w kwocie 3.957.578,97zł,
- wypłacano środki PFRON w wyniku, których utworzono łącznie 3 miejsca pracy na kwotę 17.500,00zł.

Cel operacyjny B5 - **Wdrażanie cudzoziemców do lokalnego rynku pracy** poprzez:

- wydawanie oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy przez cudzoziemca (1358 oświadczeń),
- decyzji o zezwoleniu na prace sezonowe (42 decyzje),

- informacji starosty dot. możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi (1288 informacje).

PUP promował świadczone przez siebie usługi poprzez: ulotki informacyjne, informacje zamieszczane na stronie internetowej PUP, tablicy multimedialnej w siedzibie urzędu oraz w lokalnych mediach.

Podsumowując stwierdza się, że w ramach **celu strategicznego B** na terenie powiatu prowadzi się różnorodne działania w kierunku łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej bezrobotnych mieszkańców, na które pozyskuje dodatkowe środki m.in.: z Europejskiego Funduszu Społecznego. Aktywizowane są także osoby z niepełnosprawnością, które wymagają szczególnej pomocy w usamodzielnieniu zawodowym.

W ramach celu strategicznego **C - Tworzenie warunków umożliwiających osobom z niepełnosprawnością równoprawny udział we wszystkich sferach życia** działały głównie: PCPR w Wieruszowie, gminy, PPP w Wieruszowie, placówki oświatowe oraz ŚDS w Osieku z filią w Czastarach i Chróście, DPS w Chróście Wsi, organizacje pozarządowe, tj. TPD OM w Wieruszowie, SIKOS, Stowarzyszenie Integracyjne Rodzina w Lututowie.

W zakresie celu operacyjnego **C1- podniesienie poziomu świadomości społeczeństwa na temat osób z niepełnosprawnością, ich praw, potrzeb, możliwości, oraz wkładu we wszystkie sfery życia:**

- 1) rozwijano działalność informacyjno-szkoleniową dla osób z niepełnosprawnością i ich otoczenia oraz dla osób pracujących z osobami z niepełnosprawnością poprzez organizację i udział w/w osób w:
 - spotkaniach informacyjnych o tematyce prawnej, medycznej, zatrudnianiu osób z niepełnosprawnością, mieszkalnictwa chronionego i treningowego oraz asystentury dla osób z niepełnosprawnością, spotkania organizowane m.in. w: DPS Chróście Wieś, ŚDS w Osieku z filią w Czastarach i Chróście, TPD OM w Wieruszowie, SI KOS,
 - szkoleniach realizowanych w ramach różnych projektów dotyczących zagadnień związanych z niepełnosprawnością.

Poradnictwo dla osób z niepełnosprawnością i ich otoczenia świadczone było przez pracowników PCPR w Wieruszowie oraz w ramach pracy socjalnej przez pracowników socjalnych zatrudnionych w ośrodkach pomocy społecznej. Na tablicach informacyjnych urzędów wywieszane były informacje dot. osób niepełnosprawnych.

- 2) Realizacja różnorodnych imprez kulturalno-artystyczno-sportowych podczas, których do tej pory promowano wiedzę na temat praw, potrzeb i możliwości i umiejętności osób z niepełnosprawnością była realizowana z uwzględnieniem obowiązujących obostrzeń dot. pandemii bądź działania realizowane były w zmienionej formie, z ograniczeniami (m.in.: Impreza Integracyjna „Twórczość-Terapia-Sukces”, „Spotkanie Przyjaciół” - półmaraton Aleją Dębów Czerwonych, spotkania opłatkowe, sylwestrowe, walentynkowe). Podejmowano się realizacji dodatkowych działań wspierających osoby niepełnosprawne, które zachorowały na COVID-19 poprzez wsparcie finansowe i rzeczowe, zapomogi losowe dla tych osób – Stowarzyszenie Integracyjne „Rodzina”.
- 3) W 2021r. prowadzona była działalność informacyjno-szkoleniowa dla osób pracujących z osobami z niepełnosprawnością. Pracownicy PCPR w Wieruszowie, DPS Chróście Wieś, ŚDS w Osieku z filią w Czastarach i Chróście, TPD OM w Wieruszowie, SIKOS w Wieruszowie brali udział w różnorodnych szkoleniach (m.in.: nt. „Zmiany dot. ŚDS, w tym wprowadzone w związku z wejściem w życie programu „Za życiem””, „Wypracowanie i pilotażowe wdrożenie modelu kompleksowej rehabilitacji umożliwiającej podjęcie lub powrót do pracy”, „Obsługa trudnego pacjenta ze szczególnym uwzględnieniem pacjentów przewlekłe psychicznie chorych”, „Tworzenie indywidualnych planów wsparcia mieszkańca domu pomocy”, „Depozyty w DPS-polityka depozytowa w praktyce”, „Seksualność osób z niepełnosprawnościami”, „Zapobieganie agresji i autoagresji uczestników WTZ”, „Seksualność osób z niepełnosprawnością”, „Postępowanie w przypadku zachowań agresywnych i autoagresywnych u podopiecznych”). W osiągnięciu celu C1 ważną rolę odgrywały wspomniane wyżej organizacje

pozarządowe, które z roku na rok poszerzają zakres wsparcia dla osób z niepełnosprawnością angażując w działania społeczność lokalną, instytucje samorządowe, placówki oświatowe, sponsorów, media.

W ramach celu operacyjnego C.2 – wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi organizowano m.in.: w placówkach oświatowych pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, prowadzono działalność diagnostyczną terapeutyczną i profilaktyczną, zwiększano dostęp uczniów z niepełnosprawnością do nauki w placówkach ogólnodostępnych i integracyjnych, kadra pedagogiczna podnosiła swoje kwalifikacje w zakresie organizacji pracy psychologiczno-pedagogicznej (udział w szkoleniach, warsztatach, studiach podyplomowych). Aby osiągnąć cel prowadzono:

- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, terapię: logopedyczną, psychologiczną indywidualną, dysleksji i dysortografii, EEG Biofeedback, socjoterapię, psychologiczne doradztwo wychowawcze, interwencje kryzysowe, indywidualne porady zawodowe, grupowe zajęcia aktywizujące do wyboru kierunku kształcenia i zawodu, zajęcia związane z trudnościami adaptacyjnymi (w w/w zadaniach realizowanych przez PPP w Wieruszowie łącznie udział wzięło 284 osób),
- badania psychologiczno-pedagogiczno-logopedyczne dzieci z powiatu wieruszowskiego poprzez prowadzenie diagnozy psychologicznej (294 osoby), pedagogicznej (259 osób), logopedycznej (56 osób) – PPP w Wieruszowie,
- przesiewowe badania logopedyczne (92 osoby) – PPP w Wieruszowie,
- zajęcia rewalidacyjne, integracji sensorycznej, dydaktyczno - wyrównawcze, logopedyczne, korekcyjno-kompensacyjne, korekcyjno-wyrównawcze, edukacyjno-terapeutyczne, rozwijające uzdolnienia artystyczne, rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne (realizatorzy placówki oświatowe),
- działania wspierające rodziców małych dzieci w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka (PPP w Wieruszowie),
- SI „KOS” kontynuowało realizację projektu pod nazwą Ośrodek Edukacji i Rehabilitacji „Być razem” zachowując obostrzenia związane z pandemią. W ramach projektu odbywały się zajęcia grupowe i indywidualne: psychoterapia, rehabilitacja, arteterapia oraz terapia społeczna (udział w imprezach: sportowych, kulturalnych, wycieczkach, turnusach rehabilitacyjnych).
- Dzieci z niepełnosprawnością w okresie kiedy szkoły prowadziły nauczanie stacjonarne korzystały z placówek oświatowych ucząc się zarówno w klasach ogólnodostępnych jak i integracyjnych (w Gminie Wieruszów oddziały integracyjne funkcjonowały w Szkole Podstawowej nr 1 im. Janusza Korczaka, Szkole Podstawowej nr 2 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego).
- W miarę potrzeb prowadzone było nauczanie indywidualne, zatrudniano nauczycieli/specjalistów wspierających organizację kształcenia uczniów niepełnosprawnych.
- Gminy finansowały koszty dowozu uczniów niepełnosprawnych do placówek oświatowych dostosowanych do niepełnosprawności.
- W szkołach realizowano szereg zajęć wyrównawczych, a nawet rehabilitacyjnych (Szkoła Podstawowa Specjalna w Tyblach, Szkoła Podstawowa nr 2 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Wieruszowie – funkcjonowanie zespołu edukacyjno-terapeutycznego, sali zajęć rehabilitacyjnych). W gminie Sokolniki zrealizowano lekcje połączone z głośnym czytaniem i rozmową z wychowankami.

W czasie pandemii uczniowie niepełnosprawni realizowali zajęcia w ograniczonym zakresie- zgodnie z obowiązującymi obostrzeniami- w 1 półroczu 2021r. zajęcia były prowadzone online.

- Kadra pedagogiczna zatrudniona w szkołach oprócz podnoszenia swoich kompetencji w ramach różnorodnych szkoleń, warsztatów, studiów podyplomowych wspierana była przez PPP w Wieruszowie (np.: PPP w Wieruszowie pomagała nauczycielom w opracowaniu „IPET”, prowadziła szkolenia dla nauczycieli, prowadziła grupę wsparcia dla pedagogów szkolnych, grupę wsparcia dla nauczycieli

pracujących z dzieckiem niepełnosprawnym – autyzm, Zespół Aspergera, służyła wsparciem merytorycznym - obserwacja dziecka w przedszkolu).

- Kadra PPP w Wieruszowie doskonaliła się na szkoleniach np.: „Jestem trenerem TUS”, „Wpływ pandemii na zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży”, „Przeciwdziałanie przemocy w szkołach”, „Wprowadzenie do pracy terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą w nurcie poznawczym”, „Uczeń z zaburzeniami lękowymi”, „Profilaktyka uzależnień behawioralnych”, „Stres w rozwoju dziecka”, „Co psycholog powinien wiedzieć o interwencji kryzysowej”).

W zakresie celu operacyjnego C.3 - **tworzenie warunków do podniesienia kompetencji zawodowych, wzrostu zatrudnienia oraz wzmocnienia polityki równości szans osób z niepełnosprawnością na rynku pracy** działał PUP w Wieruszowie, oraz organizacje pozarządowe (TPD OM, SI KOS).

- PUP w Wieruszowie organizował dla osób niepełnosprawnych:
 - poradnictwo zawodowe indywidualne dla 5 osób niepełnosprawnych,
 - staże dla 4 osób,
 - Pracę niesubsydiowaną podjęło 15 osób z niepełnosprawnością.
- Ponadto TPD OM w Wieruszowie przygotowywało osoby z niepełnosprawnością do udziału w stażach i praktykach na chronionym rynku pracy (tj. 3 osoby odbyły staż oraz 11 osób odbyło praktyki zawodowe w Podmiocie Ekonomii Społecznej TPD OM w ramach prowadzonej działalności, 1 osoba po odbytym stażu została zatrudniona na długoterminową umowę zlecenie). Nie realizowano staży na otwartym rynku pracy z powodu COVID-19.
- Na terenie powiatu wieruszowskiego funkcjonowała nadal utworzona w 2016 r. **spółdzielnia socjalna „Green Service”**. W w/w Spółdzielni zatrudnionych było 11 osób, w tym 10 z niepełnosprawnością.
- Swą działalność kontynuował utworzony w 2014 roku **Zakład Aktywności Zawodowej**, który zatrudnia 37 osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym i umiarkowanym.
- Działała grupa wsparcia dla osób oczekujących na miejsce w ZAZ w Wieruszowie (SI KOS w Wieruszowie).

Cel operacyjny C.4 - **tworzenie warunków umożliwiających osobom z niepełnosprawnością dostęp do przestrzeni publicznej i uczestnictwa w życiu społecznym** osiągniany był m.in. poprzez

1) działania upowszechniające ideę dostępności środowiska przestrzeni publicznej i prywatnej dla osób z niepełnosprawnością o zróżnicowanej mobilności i percepcji. Działania te polegały na likwidowaniu barier tj.:

- na bazie posiadanego taboru samochodowego organizowano dowóz osób niepełnosprawnych do szkół, Warsztatu Terapii Zajęciowej w Wieruszowie, ŚDS,
 - w 2021 r. w ramach Programu PFRON „Wyrównywanie Różnic Między Regionami III” złożono do PFRON 4 wnioski, w tym:
 - **2 wnioski** w ramach obszaru D - likwidacja barier transportowych tj. 1 Powiatu Wieruszowskiego na rzecz Środowiskowego Domu Samopomocy w Osieku z filią w Czastarach i Chróście oraz 1 za pośrednictwem Powiatu Wieruszowskiego dla Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Oddział Miejski w Wieruszowie – oba wnioski dotyczyły zakupu samochodów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, w tym poruszających się na wózku inwalidzkim,
 - **2 wnioski** w ramach obszaru B - likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania za pośrednictwem Powiatu Wieruszowskiego na rzecz Gminy Sokolniki - wniosek dotyczył montażu windy zewnętrznej przy budynku Urzędu oraz na rzecz Gminy Galewice – wniosek dotyczył wymiany balustrady schodowej, drzwi wejściowych i wewnętrznych, dostosowania WC do potrzeb osób z niepełnosprawnością.
- Dofinansowanie uzyskały 3 projekty tj. :
- Powiatu Wieruszowskiego na rzecz Środowiskowego Domu Samopomocy w Osieku z filią w Czastarach i Chróście, projekt w trakcie realizacji, pozyskane dofinansowanie PFRON **72.000 zł**

- Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Oddział Miejski w Wieruszowie, projekt w trakcie realizacji, pozyskane dofinansowanie PFRON **96.000 zł**,

- Gminy Sokolniki, projekt w trakcie realizacji, pozyskane dofinansowanie PFRON **75.356,63zł**.

W 2021 r. zakończono realizację projektu z 2020 r. Gminy Wieruszów dot. montażu windy wewnętrznej w Urzędzie Miasta i Gminy Wieruszów i budowy przy Urzędzie podjazdu dla osób niepełnosprawnych. Faktyczny koszt realizacji zadania 367.000 zł, w tym dofinansowanie ze środków PFRON – **114.663,67 zł**.

• w ramach programu pilotażowego „Aktywny Samorząd” dofinansowano osobom z niepełnosprawnością:

- sprzęt elektroniczny dla osób z dysfunkcją narządu wzroku i obu rąk (4 osoby),
- sprzęt elektroniczny dla osób z dysfunkcją narządu wzroku (1 osoba),
- zakup wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (2osoby)
- utrzymanie sprawności technicznej posiadanego wózka lub skutera o napędzie elektrycznym (5 osób),
- zakup skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (1 osoba),
- naukę na poziomie wyższym (6 osób).

Ponadto ze środków PFRON:

- rozpatrzono pozytywnie 102 wnioski na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- dofinansowano zakup sprzętu rehabilitacyjnego (5 osób),
- zlikwidowano bariery architektoniczne (7 osób)
- zlikwidowano bariery techniczne (2 osoby)
- zlikwidowano bariery w komunikowaniu się (8 osób),
- dofinansowano turnusy rehabilitacyjne (110 osób, 69 opiekunów).

W 2021r. na terenie powiatu wieruszowskiego funkcjonowały nadal uruchomione dzięki pozyskanym środkom EFS **mieszkalnia wspomagane** (dzięki projektowi Centrum Usług Środowiskowych - „Razem łatwiej” liczba miejsc w mieszkaniach wynosiła: 1 mieszkanie treningowe z 4 miejscami i 3 mieszkania wspierane dla 7 osób, realizator usługi - SI KOS w Wieruszowie). Mieszkania mieszczą się w Wieruszowie przy ul. Ludwika Waryńskiego 8. Z mieszkań korzystają osoby niesamodzielne.

2) W zakresie zwiększenia dostępności „szerokiej” informacji poprzez wspieranie działań zmierzających do udostępnienia osobom z niepełnosprawnością nowych technologii pracownicy PCPR w Wieruszowie obsługiwali **System obsługi wsparcia finansowego SOW**, umożliwiający elektroniczne składanie wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON przez osoby z niepełnosprawnością. Przez system SOW złożono 14 wniosków.

3) W zakresie zwiększenia dostępności osób z niepełnosprawnością do różnorodnych usług wspierających:

- PCPR w Wieruszowie kontynuował zatrudnienie starszego specjalisty pracy socjalnej ds. osób niepełnosprawnych,
- ŚDS w Osieku z filią w Czastarach i Chróście zatrudniał 3 asystentów osób niepełnosprawnych,
- DPS Chróście Wieś nadal zatrudniał 1 osobę na stanowisku asystent osoby niepełnosprawnej.
- Ponadto w ramach projektu Centrum Usług Środowiskowych - „Razem łatwiej” realizowano **usługi asystenckie**. Usługi świadczyło 3 asystentów osobistych osób niepełnosprawnych, 5 asystentów osoby niepełnosprawnej, 3 wolontariuszy wspierających, 1 spec.ds. usług asystenckich. Z usługi skorzystało 13 osób niesamodzielnych. Realizator usługi - TPD OM w Wieruszowie.

Reasumując stwierdza się, że w ramach **celu strategicznego C** podejmuje się coraz więcej działań wyrównujących szanse osób z niepełnosprawnością w życiu codziennym, otwierając się także na nowe możliwości jakie daje obecna rzeczywistość (np. przystąpienie Powiatu Wieruszowskiego/PCPR w Wieruszowie do systemu elektronicznego składania wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON – SOW). Pozyskiwane są środki zewnętrzne na realizację zadań na rzecz osób niesamodzielnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Z analizy przekazanych kart informacyjnych wynika, że działania podejmowane w 2021 r. w ramach poszczególnych celów operacyjnych na terenie powiatu wieruszowskiego w dużej mierze przyczyniły się do spełnienia misji strategii tj. rozbudowy systemu wsparcia zapewniającego odpowiednie warunki do życia i rozwoju mieszkańców powiatu wieruszowskiego.

KIEROWNIK POWIATOWEGO
CENTRUM POMOCY RODZINIE
w Wieruszowie

El
mgr Elżbieta Ochocka

9.03.2022

